

Vzácné torzo: kabriolet Aero 50 Sodomka, který vlastnila Hana Benešová

SPÍCÍ KRÁSA

V červnu se ve vysokomýtském Muzeu českého karosářství uskutečnila velice neobvyklá výstava.

JAN TUČEK

Foto: autor

Jen tři týdny trvající expozice s názvem Spící krása měla podtitul Automobily s karoseriemi Sodomka v předrenovačních a náleзовých stavech. Spolu s muzeem ji připravila Společnost přátel carrosserie Sodomka, jejíž členové zapůjčili na výstavu vskutku vzácné sběratelské kousky.

Tím nejvýše ceněným byl čtyřmístný kabriolet Aero 50, jehož první majitelkou byla od října 1937 manželka tehdejšího československého prezidenta, paní Hana Benešová. Vůz byl předtím vystaven na pražském autosalonu, první dáma republiky si jej však užila jen krátce. V napjaté atmosféře hrozby válečného konfliktu s hitlerovským Německem odletěl Dr. Edvard Beneš s chotí 22. října 1938 do Anglie a kabriolet zůstal v Praze. Eleganční vůz s dvoulitrovým dvoudobým

Vloni v listopadu se aerovka po sedmatřiceti letech vrátila zpět do Čech

U vchodu vítal návštěvníky pohledný kabriolet Jawa Minor ročníku 1939

čtyřválcem a předním pohonem prošel mnoha peripetiemi. Nejlepší léta zřejmě prožil v období 1976 – 77, kdy se v tehdy novém světle modrém laku zúčastnil několika veteránských akcí, včetně závodu do vrchu Zbraslav-Jíloviště.

Na přelomu let 1977 a 1978 byl bez povolení příslušné komise znalců a za těžko uvěřitelné benevolence celníků a pohraničnicků vyvezen do Nizozemí, kde zůstal následujících sedmatřicet let. V osmdesátých letech jej prý nizozemský majitel hodlal renovovat, zůstalo však jen u částečné demontáže. Během času se nenávratně ztratila celá řada dílů, od blatníků přes kapotu až po palubní desku, od roku 1995 bylo torzo aerovky uskladněno na vleků pod širým nebem a ponecháno napospas povětrnostním vlivům. Po letech jednání s dědicem někdejšího vlastníka se vloni na podzim členům Sodomkovy společnosti podařilo vůz odkoupit a v polovině listopadu se zubožený exulant vrátil do Čech.

Naopak v tuzemsku zůstal zřejmě po celou dobu od druhé poloviny třicátých let unikátní pětimístný kabriolet Studebaker Dictator. Robustní Američan klasické koncepce, vybavený řadovým šestiválcem 3,6 l, byl ve Vysokém Mýtě karosován v roce 1937 a stojí za povšimnutí, nakolik mu Josef Sodomka dokázal vtisknout rysy evropské, potažmo české estetiky.

Nejmenším z exponátů byl prakticky kompletní čtyřmístný kabriolet Jawa Minor s dvoudobým dvouválcem 615 cm³ pohánějícím přední kola. Tento typ vozu, jehož sériové karoserie navrhl Zdeněk Kejval, debutoval na podzim 1937 a o rok později ve Vysokém Mýtě vznikl první zakázkový kabriolet tohoto typu.

Pro sezónu 1939 pak Jawa u Josefa Sodomky objednala sérii pětadvaceti kabrioletů Minor. Jeden z nich v náleзовém stavu se stopami několika různobarevných vrstev laku na rzi mírně nahlované karoserii vítal příchozí hned u vchodu.

Rok narození 1939 má zapsaný v dokladech i šestimístná limuzína Tatra 52, jedna ze tří, které tehdy u Sodomků karosovali pro vedení vítkovických železáren. Vůz tradiční kopřivnické koncepce s páteřovým rámem, vpředu uloženým vzduchem chlazeným plochým čtyřválcem 1,9 l a pohonem zadních kol nesených výkyvnými polonápravami je jedním z posledních vyrobených exemplářů typu 52. Jeho současný majitel se údajně dosud nerozhodl, zda se pustí do nákladné renovace, nebo raději ponechá vzácný vůz ve stávající podobě coby artefakt. ■

V kdysi luxusním interiéru limuzíny chybí celá řada prvků původní výbavy

Josef Sodomka vtiskl českou podobu i americkému vozu Studebaker Dictator

Navzdory zubu času působí limuzína Tatra 52 dodnes impozantním dojmem

Tatra 52 ve společnosti částečně zrenovovaného kabrioletu Praga Piccolo